

4. neděle postní C

*Hledal jsem Hospodina, a vyslyšel mě,
vysvobodil mě ze všech mých obav. (Žl 34,5)*

První čtení

Jozue 5,9a.10-12

Hospodin pravil Jozuovi: "Dnes jsem z vás odvalil egyptskou hanbu." Synové Izraele se utábořili v Gilgalu a slavili velikonoce čtrnáctého dne toho měsíce večer na jeriškých planinách. Na druhý den po velikonocích jedli z úrody té země: nekvašené chleby a pražená zrna. Téhož dne přestala (padat) mana. Byl to druhý den, když jedli z úrody té země. Synové Izraele už neměli manu, toho roku jedli z výnosu země Kanaán.

Druhé čtení

2. Korintánům 5,17-21

(Bratři a sestry!) Když se někdo stal křesťanem, je to nové stvoření. To staré pominulo, nové nastoupilo. A všechno to pochází od Boha; on nás smířil se sebou skrze Krista a svěřil nám službu, abychom (hlásali) toto usmíření. Vždyť Bůh pro Kristovy (zásluhy) smířil svět se sebou, lidem už nepřičítá jejich poklesky a nás pověřil kázáním o tomto usmíření. Jsme proto Kristovi vyslanci, jako by skrze nás napomínal Bůh. Kristovým jménem vyzýváme: Smiřte se s Bohem! S tím, který byl bez hříchu, jednal kvůli nám jako s největším hříšníkem, abychom my skrze něho byli spravedliví u Boha.

Evangelium

Lukáš 15,1-3.11-32

K Ježíšovi přicházeli samí celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi sebou reptali: "Přijímá hříšníky a jí s nimi!" Pověděl jim tedy toto podobenství: "Jeden člověk měl dva syny. Mladší z nich řekl otci: 'Otče, dej mi z majetku podíl, který na mě připadá.' On tedy rozdělil majetek mezi ně. Netrvalo dlouho a mladší syn sebral všechno, odešel do daleké země a tam svůj majetek rozmařilým životem promarnil. Když všechno utratil, nastal v té zemi velký hlad a on začal mít nouzi. Šel a uchytil se u jednoho hospodáře v té zemi. Ten ho poslal na pole pást vepře. Rád by utišil hlad lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedával. Tu šel do sebe a řekl: 'Kolik nádeníků mého otce má nadbytek chleba, a já tady hynu hladem! Vstanu a půjdu k svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už si nezasloužím, abych se nazýval tvým synem. Vezmi mě jako jednoho ze svých nádeníků!' Vstal a šel k svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl, objal ho a políbil. Syn mu řekl:

'Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už si nezasloužím, abych se nazýval tvým synem.' Ale otec nařídil služebníkům: 'Honem přineste nejlepší šaty a oblečte ho, dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy! Přiveďte vykrmené tele a zabijte ho! A hodujme a veselme se, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zas nalezen!' A začali se veselit. Jeho starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. Zavolal si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to znamená. On mu odpověděl: 'Tvůj bratr se vrátil a tvůj otec dal zabít vykrmené tele, že se mu vrátil zdravý.' Tu se (starší syn) rozzlobil a nechtěl jít dovnitř. Jeho otec vyšel a domlouval mu. Ale on otci odpověděl: 'Hle, tolik let už ti sloužím a nikdy jsem žádný tvůj příkaz nepřestoupil. A mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se poveselil se svými přáteli. Když ale přišel tenhle tvůj syn, který prohýřil tvůj majetek s nevěstkami, dals pro něj zabít vykrmené tele!' Otec mu odpověděl: 'Dítě, ty jsi pořád se mnou a všechno, co je moje, je i tvoje. Ale máme proč se veselit a radovat, protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen.'

K zamyšlení

Počáteční verš dnešní liturgie začíná slovy "Raduj se, město Jeruzaléme". Z latinského textu tohoto verše pochází jméno dnešní neděle "Laetare". Dnes máme veškeré důvody k radosti: na jedné straně uběhla polovina velikonočního pokání, na straně druhé hovoří dnešní texty Bible ve zhuštěné formě o Boží láskyplné péči v dějinách spásy. Zatímco první čtení hovoří o naplnění vysvobození Izraelitů a čtení Nového zákon zdůrazňuje Boží smír ve smrti na kříži, dosahuje ve vyprávění o milosrdném otci příslib Boží láskyplné péče vrcholu.

Obsah příběhu o synovi, který vymůže na svém otci podíl svého dědictví a v dalekých zemích toto dědictví rozhází, zchudne, trpí hladu a posléze se rozhodne vrátit domů, je dobře známý. Při bližším pohledu není navracený syn příliš sympatický. Jeho svědomí se pohne teprve, když dostane opravdový hlad. Reakce staršího syna je ale vlastně velmi lidská a kdo z nás by se v podobné situaci takto nezachoval?

Jedno je jisté: oba synové – každý svým způsobem – se provinili a potřebují otcovo odpuštění. Předpokladem pro odpuštění je ovšem přiznání se k provinění. Toto přiznání slyšíme od mladšího syna, jestli se starší syn přizná k provinění zůstává otevřeně.

Přiznání si viny se lidem velmi protíví, dnes možná mnohem více než tehdy. Snažíme se zkultivovat způsob potlačení, popření našeho stavu, naši zchoulostivělost, a znovu a znovu se snažíme najít nové alibi tváří tvář našeho stinného osobního a společenského života. Naproti tomu křesťanství zdůrazňuje – bez toho, aby chtělo zapírat hodnotné poznatky různých psychologických směrů – provinění lidí; skrze vinu, kterou způsobujeme, nebo skrze to, co dopouštíme, jelikož připustíme, aby se ostatním dělo to, co nás spoutává proviněním nejen v osobním, ale též ve společenské oblasti našeho života! Výzva, abychom přiznali před Bohem naše provinění, není v žádném případě spojena s nesvobodou, ale zcela naopak. Křesťanství, které se přizná k provinění a nutnosti obrácení zachraňuje lidskou svobodu! Křesťanství bere lidi vážně jako stvoření, která jsou vybavena svobodnou vůlí, která je dnes bohužel zredukována na pouhou biologickou, ekonomickou nebo společenskou povinnost a touto povinností se sama zbavuje jakékoliv vlastní zodpovědnosti.

Velikonoční doba pokání je zvláštní dobou "poznávání víry", ve které je nám přiblíženo jádro radostné zvěsti "Bůh je nekonečně dobrý!" Když nám bude zřejmé, že v našem vlastním životě se tato zkušenost stala skutečností, můžeme i přes vědomí naší vlastní nedokonalosti a našeho provinění statečně postupovat kupředu krok za krokem.